

Lexington Evcil Hayvanlara Ba?lanma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Lexington Evcil Hayvanlara Ba?lanma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25320>

Özet

Lexington Evcil Hayvanlara Ba?lanma Ölçe?i (LEHBÖ), bireylerin evcil hayvanlar?na yönelik geli?tirdikleri duygusal ba??, tutumlar? ve davran??lar? ölçmek amacıyla tasarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu giri?, ölçe?in 2014 y?l?nda Hacer Karame?e taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanmas?, geçerlik ve güvenirlik çal??malar?nın sonuçlar?n? özetlemektedir. Uyarlama süreci, orijinal ölçe?in 23 maddelik yap?s?nın Türk popülasyonunda **üç faktörlü** bir modelle do?ruland???n? göstermi?tir. Bu çal??ma, Türkiye'de insan-hayvan etkile?imi alan?ndaki ara?t?rmalar için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmay? hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Evcil Hayvan Ba?lanmas?, Lexington Ölçe?i, Psikometrik Araç, Geçerlik, Güvenirlik, Hayvan Haklar?.

Yazarlar

Hacer Karame?e

Amaç

Lexington Evcil Hayvanlara Ba?lanma Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin evcil hayvanlarla kurdukları duygusal ve psikolojik ba??ın yoğunluğunu, kalitesini ve bu ba??ın altında yatan tutumlar? bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Türkçe uyarlama çal??ması, ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erliliğini sa?layarak, Türkiye'deki sosyal bilimler ve psikoloji ara?t?rmalarında **evcil hayvan ba?lanmas?** konusunun güvenilir bir ?ekilde incelenmesine olanak tan?may? amaçlam??tır.

Bu uyarlama, yalnızca genel ba?lanmay? de?il, aynı zamanda hayvanlara yönelik **insan yerine koyma** (antropomorfizm) e?ilimlerini ve hayvan haklarına ilişkin etik tutumlar? da kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmeyi mümkün kılm??tır.

Yapı

Ölçek, bireylerin evcil hayvanlara duydukları derin duygusal ba?? ve bu ilişkinin bilişsel bileşenlerini kapsayan **Evcil Hayvan Ba?lanmas? (Pet Attachment)** yap?s?nı ölçmektedir. Türkçe formun faktör analizi sonuçlarına göre, ölçek üç temel alt boyutta organize edilmiştir:

?nsan Yerine Koyma: Evcil hayvan?n bir insan arkada?? veya aile üyesi gibi algılanmas? ve muamele görmesi e?ilimi.

Hayvan Haklar?: Hayvanların refahına ve etik muamele görme haklarına yönelik inançlar ve tutumlar.

Genel Ba?lanma: Hayvanla kurulan genel duygusal yak?nl?k, ona duyulan sevgi ve onun yoklu?unda hissedilen üzüntü düzeyi.

Ölçek, bu 23 madde arac?l???yla ba?lanman?n farkl? veçhelerini de?erlendirerek, evcil hayvan sahibi bireylerin bu karma??k ili?kiyi nas?l deneyimledi?ine dair detayl? bir profil sunar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, tercüme ve dil geçerli?i a?amalar?n?n ard?ndan **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?l?arak test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, orijinal ölçekten beklenen üç faktörlü yap?n?n Türkçe form için de uygun oldu?unu do?rulam??t?r. Modelin uyum iyili?i indeksleri a?a??daki gibi raporlanm??t?r:

Ki-kare de?eri (χ^2) = 875.12

Serbestlik derecesi (sd) = 227

Kar??la?t?rma? Uyum ?ndeksi (CFI) = .94

Art?msal Uyum ?ndeksi (IFI) = .94

Yakla??k Hata Karekökü Ortalamas? (RMSEA) = .09

Bu indeks de?erleri, özellikle .90 e?i?inin üzerindeki CFI ve IFI de?erleri, uyarlanan modelin teorik yap?ya ve gözlemlenen verilere kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum sergiledi?ini göstermektedir. RMSEA de?eri ise modelin basitlik ve uyum dengesi aç?s?ndan s?n?rda kabul edilebilir bir performans sergiledi?ini i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Lexington Evcil Hayvanlara Ba?lanma Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?l?arak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen yüksek alfa de?erleri, ölçe?in farkl? alt boyutlar?nda bile tutarl? ölçümler yapabildi?ini kan?tlamaktad?r. Güvenirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Lexington Evcil Hayvanlara Ba?lanma Ölçe?i Toplam Puan?: .91

?nsan Yerine Koyma Alt Boyutu: .78

Hayvan Haklar? Alt Boyutu: .70

Genel Ba?lanma Alt Boyutu: .86

Toplam ölçek için elde edilen .91'lik de?er, ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l???a sahip oldu?unu göstermektedir. Alt boyutlardan Hayvan Haklar? boyutu .70 ile s?n?rda kabul edilebilir bir de?er sunarken, di?er alt boyutlar ve toplam puan güvenilirli?in yüksek düzeyde oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçe formunun faktör yap?s?, **Do?rulay?c? Faktör Analizi** ile incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?i olu?turan 23 maddenin, teorik olarak belirlenmi? olan üç faktörlü yap?n?n (?nsan Yerine Koyma, Hayvan Haklar? ve Genel Ba?lanma) geçerlili?ini destekledi?ini göstermi?tir. Bu üç faktörlü ayr?m, evcil hayvanlara yönelik ba?lanma duygusunun tek bir boyutta de?il, farklı psikolojik ve etik bile?enler üzerinden kuruldu?unu teyit etmektedir. Analizler, uyarlama çal??mas?nda kullan?lan modelin veri setine uygunlu?unu, standart psikometrik ölçütler çerçevesinde kan?tlam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 23 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Evcil hayvan sahibi bireyler.

Age Group: Belirtilmemi? (Uyarlama çal??mas? yüksek lisans tezi kapsam?nda yap?lm??t?r, genellikle yeti?kin popülasyonu hedeflenir).

Population Details: Çal??ma, Gaziosmanpa?a Üniversitesi'nde yürütölen bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekte?tirilmi?tir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Evcil Hayvan Ba?lanmas?, ?nsan-Hayvan Etkile?imi, Cronbach Alfa, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Lisansüstü Tez, Antropomorfizm.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Hacer Karame?e (Sorumlu Yazar). Çal??ma, Gaziosmanpa?a Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Tokat'ta yürütölmü?tür (2014).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanma ve geçerlik/güvenirlik çal??ması 2014 y?l?nda tamamlanm??tır. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar Hacer Karame?e ile ileti?ime geçilmesi veya orijinal ölçe?in geli?tiricilerinden izin al?nması gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: lexington-evcil-hayvanlara-baglanma-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Karame?e, H. (2014). Lexington Evcil Hayvanlara Ba?lanma Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanması, Türkçe formun geçerlik ve güvenirlik çal??ması (Yüksek lisans tezi, Gaziosmanpa?a Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Tokat). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.

Tez Merkezi ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Lexington Evcil Hayvanlara Ba?lanma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçek, toplam 23 maddeden oluşmaktadır. Maddelerin metinleri kaynak içerikte sa?lanmamıştır.